

In het Vizier

CO₂ in de bodem.
Zand in het water.
Vervuiling van de lucht.
Een railverbinding over land.

De provincie Zuid-Holland houdt zich bezig met een breed scala aan onderwerpen. Zaken die de burger, maar ook de Schepping rechtstreeks raken.

In dit nummer van Vizier weer een mooie dwarsdoorsnee van het veelzijdige takenpakket van de provincie.

En van de rol die de fractie ChristenUnie/SGP daarbij speelt. Want het maakt verschil vanuit welke visie je naar de problematiek kijkt. We leven niet alleen op aarde om het goed, veilig en comfortabel voor ons zelf te hebben, maar ook (en met name) om zorg te dragen voor de kwetsbare naaste en de al even kwetsbare natuur. Want, zoals David het verwoordt in Psalm 24: "De aarde is des HEEREN, mitsgaders haar volheid, de wereld, en die daarin wonen."

In diezelfde Psalm klinkt iets door van Advent: "Heft uw hoofden op, gij poorten, en verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga!" Met de komst van Christus in het vlees is alles anders geworden en wordt alles anders. Er komt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid woont. Een aarde zonder begrotingstekorten, zonder klimaatverandering en zonder jeugdzorg.

De redactie van Vizier wenst u gezegende Kerstdagen en een voorspoedig Nieuwjaar!

Rudy Ligtenberg, eindredacteur

Het Provinciale Waterplan: haalbaar, betaalbaar en ambitieus?!

Een stijgend waterpeil en stijgende waterschapslasten mogen er niet toe leiden dat de burger het hoofd niet meer boven water kan houden. Er is veel geld nodig voor het beheren van de waterkwantiteit en het verbeteren van de waterkwaliteit.

In het Provinciaal Waterplan geven we de kaders aan voor dat waterbeleid. Water is zo'n essentieel onderdeel van ons bestaan, dat de ambitie wat onze fractie betreft hoog mag zijn: de waterkwaliteit zo snel mogelijk op het gewenste niveau, alle dijken op het gewenste veiligheidsniveau en voldoende locaties voor waterberging van zowel zoetwater als ter voorkoming van wateroverlast. Maar de vraag is of zo'n hoge ambitie wel haalbaar en betaalbaar is: de uitvoering ligt bij de waterschappen en de rekening wordt aan burgers en bedrijven gepresenteerd,

Een voorbeeld waarbij dit dilemma zich voordoet is de Europese Kaderrichtlijn voor de waterkwaliteit van onze 126 oppervlaktewaterlichamen. Deze moeten in 2015, met een uitloop naar uiterlijk 2027, voldoen aan vastgestelde normen. Dat is een geweldige opgave, vooral omdat het om verschillende stoffen in het water gaat, denk aan stikstof, ammoniak, nitraat, fosfaat, kwik, cadmium en diverse andere stoffen, die beneden een bepaalde norm moeten zitten.

Een voorzichtige planning brengt het risico met zich mee dat we de deadline niet halen. Een te

ambitieuze planning heeft als risico dat deze niet haalbaar blijkt te zijn en dat we daarop afgerekend worden door Europa.

Daarbij willen we ook de kosten beheersbaar houden. Dit kan door de werkzaamheden te spreiden in de tijd en daar waar mogelijk werk met werk te maken: het gelijktijdig uitvoeren van bepaalde werkzaamheden, misschien wat later in de tijd, waardoor we per saldo goedkoper uit zijn.

Een vergelijkbaar dilemma doet zich voor waar het de waterveiligheid betreft. Moeten de primaire waterkeringen met een factor 10 worden verbeterd, zoals aangegeven door de Deltacommissie, of mag het ook een onsje minder zijn? Er is een veelheid aan soorten waterkeringen. Voor veel van die keringen zijn de veiligheidsnormen vastgelegd, voor andere, van lagere orde, moet dat nog gebeuren. Sommige keringen voldoen nog niet aan de normen, van andere is dat nog niet bekend. De komende jaren wordt daar onderzoek naar gedaan.

In 2013 wordt van de waterschappen een uitvoeringsplan verwacht op grond waarvan de keringen in de hoogste veiligheidsklassen in 2015 aan de normering voldoen. Maar ook hiervoor geldt dat de uitvoering haalbaar én betaalbaar moet zijn.

Het Provinciale Waterplan is afgestemd op het Nationaal Waterplan en opgesteld in nauw overleg met degenen die verantwoordelijk zijn voor

de uitvoering: de waterschappen. Dat geeft een redelijke mate van zekerheid ten aanzien van de haalbaarheid van de reeds vastgelegde doelen. Of het allemaal betaalbaar is, zal de komende jaren moeten blijken. Grote vraag daarbij is of u als burger van mening bent dat uw waterschapslasten acceptabel zijn, gelet op de opgaven waar we voor staan en de doelen die gerealiseerd moeten worden. Daarbij gaat het om waterveiligheid, om mooi en schoon water, om een duurzame zoetwatervoorziening en om een watersysteem dat toegerust is om de gevolgen van de klimaatveranderingen op te vangen. Naast aandacht voor haalbaarheid en betaalbaarheid zit er gelukkig ook nog ambitie in het Provinciaal Waterplan. Wij zullen als fractie de uitvoering van het plan nauwlettend volgen: ervoor waken dat de ambitie gehandhaafd blijft, dat de doelen gerealiseerd worden en dat de kosten beheersbaar blijven.

Jantien Fröling, Statenlid

Jeugdzorg dicht bij huis

Wanneer u de berichtgeving over de jeugdzorg de laatste tijd gevolgd hebt, en dat doet u natuurlijk –een 'eigen' minister niet-waar-, heeft u gezien dat ondanks enorme inzet van geld en menskracht het aanbod in de jeugdzorg de vraag maar niet kan bijhouden.

Eigenlijk is dat een successtory, al voelt het niet zo. Hoe meer aandacht voor jeugdzorg, hoe meer ouders en jongeren bereid zijn hun problemen te erkennen en hulp te zoeken. En dat laatste is precies onze bedoeling. De oplossing die we deze ouders en jongeren bieden, gaat onze krachten echter verre te boven. En het is daarbij de vraag of die oplossing wel zo goed is.

Inmiddels zijn we er achter dat het plaatsen van een kind in een instelling, zoals nu vaak gebeurt, in de meeste gevallen onnodig of zelfs schadelijk is. Ga maar na: het kind vertrekt uit de eigen, vertrouwde omgeving, heeft in de instelling geen bekenden en mist een gezinssituatie. In plaats daarvan komt het terecht in een opvanghuis met wisselende leiders die een (groot) deel van hun werktijd nodig hebben voor overleg en teamproces. (Dit is niet mijn eigen opvatting, maar de conclusie van een wetenschappelijk onderzoek. Dit wordt ook erkend door de beroepsgroep.)

De jeugdzorg moet worden zoals in de wet staat: zo eenvoudig mogelijk en zo dicht mogelijk bij de 'thuisplek' van het kind. Opvoedingsondersteuning vanuit de Centra voor Jeugd en Gezin is daarbij de eerste pijler. Ik ben benieuwd hoe 'onze' minister de mammoettanker die de jeugdzorg is, van koers laat veranderen. Voor wie er met de neus op zit, zoals ik, wordt het spectaculair.

Willy de Zoete, Statenlid

Interview

Nieuwe fractiemedewerker

Tot eind oktober was Suzan Sierksma fractiemedewerker voor ChristenUnie– SGP Zuid-Holland. Ze draagt het stokje over aan Gertrude de Wildt–Brouwer. Gertrude be vraagt Suzan op haar taak bij de fractie en haar plannen voor de toekomst.

Wat vond je een leuk onderdeel van je taak als fractiemedewerker?

Een leuke herinnering uit mijn periode bij de Statenfractie is het werkbezoek aan het Archeon in Alphen aan den Rijn. Daar had ik zelf in een eerdere baan als Romein rondgelopen. We kwamen er nu met de fractie om ons te laten informeren over provinciale archeologie. Een werkbezoek brengt je dichterbij de mensen.

Welke provinciale thema's raakten jou of je leefomgeving direct?

Nog voor ik bij de Statenfractie werkte werd in Leiden het debat gevoerd over de RijnGouwelijn. Ik woonde daar toen en de provinciale politiek kwam voor mij wel heel dichtbij. Het boeiende was dat de plaatselijke ChristenUniefractie een heel andere mening had dan de Statenleden van de ChristenUnie. De ChristenUnie in Leiden was pertinent tegen een tram door de Breestraat. Door concessies te doen kwamen provincie en gemeente weer bij elkaar.

Wat zou er beter kunnen bij de fractie?

De Statenleden mogen proberen wat meer na te denken over thema's die interessant zijn voor de pers en een duidelijk geluid geven richting de achterban. Probeer wat meer gespitst te zijn op thema's waarover je bijeenkomsten kan houden met belanghebbenden of met inwoners van een bepaalde streek. Het is echter ook wel weer in de fractie te prijzen dat ze niet gaan voor de bühne, maar inhoudelijk wat proberen te bieden.

Hoe ziet je toekomst zonder fractiemedewerkerchap er uit?

Ik ben in september begonnen als docent klasieke talen aan het Visser 't Hooft lyceum in Leiden. Ook hopen mijn man en ik in februari aan de studie theologie te beginnen.

Wat zul je gaan missen?

Het contact met Statenleden zal me blijven. De humoristische opmerkingen van Andries, het trouwe gezelschap van Henk op de fractiekamer, Jantiens inzet voor transparant beleid. Ook de zorgvuldigheid en toegankelijkheid van Servaas, de goede gesprekken met Willy als ik met haar mee mocht liften naar huis en Chris' directe stijl en persoonlijke betrokkenheid heb ik gewaardeerd.

Suzan

Gertrude

Blijf je wel actief in de politiek?

Zeker. We gaan als campagne team ChristenUnie Den Haag echt op de kaart zetten. We zijn druk met de gemeenteraadsverkiezingen en ik ben nummer 20 op de kandidatenlijst.

Suzan vraagt Gertrude naar haar ambities voor deze nieuwe baan.

Wat heb je eigenlijk met Zuid-Holland?

Ik woon in Leiden en heb drie jaar in Gouda gewoond. Oorspronkelijk kom ik uit Overijssel, en ik vind het wel mooi dat je ook in het Groene Hart nog koeien in de wei ziet staan. En de molens, die zie je in Overijssel niet! Het is ook de meest dichtbevolkte provincie... De drukke steden en files zijn wel een minpuntje van Zuid-Holland. Ook mis ik soms de gemoedelijkheid die het oosten van ons land kenmerkt.

Hoe nieuw is voor jou de politieke wereld?

De provinciale politiek is redelijk nieuw voor mij. Ik heb al wel een aantal Statenvergaderingen over de Rijn-Gouwelijn bijgewoond in het kader van mijn regioredacteurschap bij het Reformatorisch Dagblad. Ik was verslaggever voor de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland.

Heb je de journalistieke wereld nu vaarwel gezegd?

Nee, schrijven vind ik veel te leuk. Naast mijn werk als fractiemedewerker ben ik als freelance-journalist actief voor het Leidsch Dagblad en het Reformatorisch Dagblad.

Wat is je eerste indruk van de fractie?

Ik vond het wel een ontspannen gebeuren. Dat was bij mijn sollicitatiegesprek al zo en ook nu merk ik dat er een goede sfeer is. Ik vind het positief dat SGP en ChristenUnie op provinciaal niveau een goede samenwerking hebben.

Wat kunnen we van jou als fractiemedewerker verwachten?

Het lijkt me nuttig om met de fractie het beleid helder en persgericht te formuleren. Daarnaast vind ik het belangrijk om contact te onderhouden met onze ChristenUnie- en SGP-raadsleden en met de burgers van Zuid-Holland.

Begroting 2010: een gezonde balans in evenwicht houden

Op 11 november 2009 was er meer dan twaalf uur vergadertijd nodig om in Provinciale Staten de begroting vast te stellen. Hieronder geef ik een korte weergave van de belangrijkste punten uit onze bijdrage.

verbetering van het leefklimaat zijn er zeer mee gediend. Omdat de resultaten van het bestuurlijk overleg met het Rijk nog niet bekend waren, hebben we gesteld dat het Rijk financieel behoorlijk over de brug moet komen om het prin-

Financieel beeld

Zo op het eerste gezicht is de financiële positie van de provincie gezond. Voor de komende jaren vertoont de begroting een positief saldo. We weten echter dat er zwaar weer op til is. Voor 2012 en volgende jaren houden we rekening met een korting van het Rijk van 40 miljoen euro per jaar. Gelet op de ingrijpende bezuinigingsplannen van het kabinet voor aanstaand voorjaar zal de provincie vermoedelijk ook dan al miljoenen moeten inleveren. Onze fractie heeft daarom aangedrongen op een diepgaande discussie over de toekomstige positie van de provincie. De bezuinigingen en veranderingen die Provincie Nieuwe Stijl met zich meebracht vragen om een vervolg.

Uitvoering groenbeleid

Wij zijn positief over het feit dat de grondverwingen voor de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en het project Recreatie om de Stad (RodS) in dit jaar goed op stoom zijn gekomen. De vooruitzichten voor de resterende collegeperiode zijn gematigd positief. Ook de inrichting van de verworven gebieden lijkt gunstig te verlopen. Dus: blijven doorgaan op de ingeslagen weg.

Bereikbaarheid

Opnieuw hebben we het belang van de RijnGouwelijk en de Rijnlandroute onderstreept. De bereikbaarheid van dit deel van de Randstad en de

cipe "eerst bewegen, dan bouwen" concreet gestalte te geven.

Steun voor de visserij

De provincie voert geen visserijbeleid. Wel heeft de provincie een taak om financiële middelen die bij andere overheden beschikbaar zijn te verdelen. Omdat we willen voorkomen dat dit geld niet kan worden aangewend, hebben we een voorstel mede ingediend om in totaal 2,3 miljoen euro ten goede te laten komen aan het visserijcluster in Stellendam.

Goede Leidraad

Mijn bijdrage heb ik afgesloten met de volgende passage: "Er is veel gaande in en rondom de provincie. Bestuurders, politici en ambtenaren tonen veel inzet. Op basis van diverse spoorboekjes, zoals het coalitieakkoord, een partijprogramma of een of ander beleidsdocument doet iedereen zijn of haar werk. Onze fractie gebruikt iedere maand ook een bijzondere Gids, een Leidraad met een hoofdletter. Bij iedere vergadering openen we de Bijbel. Daarin lezen we hoe God wil dat we ons leven inrichten, voor ons persoonlijk maar ook voor de samenleving. Op basis van die leidraad of bron voor ons handelen, willen we ook politiek bedrijven. Wij geloven en belijden dat we dan ook Gods zegen mogen verwachten. Daarom wensen we een ieder die zegen toe."

Servaas Stoop, fractievoorzitter

Column

De interne kant ...

Het is gelukkig al weer lang geleden dat de provincie Zuid-Holland de zogeheten Cetecco-affaire beleefde. Het beleggen van de provinciale geldreserves bekwam ons slecht. Als reactie op die affaire heeft de provincie nieuwe regels opgesteld voor een minder risicovol beheer van het aanwezige geld, en ook fors geïnvesteerd in betere controlesystemen. Alle elementen in de controlesystemen zijn onder de loep genomen om te zorgen dat eventuele begrotingsoverschrijdingen veel eerder in beeld zijn en er op tijd passende maatregelen genomen kunnen worden.

In de komende maanden steekt de provincie nog eens bijna een miljoen euro in dit controlemechanisme. Een fors bedrag, waar we als fractie wel even tegen aanhikten. Zeker in deze tijd krab je je bij zo'n bedrag nog wel even extra achter de oren. Zeker als dat naar de 'interne kant' moet, terwijl er 'buiten' nog volop werk aan de winkel is. Tegelijk blijft het belangrijk dat de interne controlesystemen goed werken om verrassingen of fraude te voorkomen. Met deze laatste impuls, waarmee besluitvorming en controle digitaal met elkaar verbonden worden, is de verbouw van het vernieuwde controlesysteem klaar en mag verwacht worden dat gelden goed gecontroleerd aan de juiste zaken worden uitgegeven, maar ook dat het geld dat nog uitgegeven moet worden goed beheerd wordt.

Wij zien als fractie de jaarrekening 2009 dan ook met een groter vertrouwen tegemoet.

Hoewel... bij dit soort aardse zaken blijft het toch: eerst zien en dan geloven, nietwaar?

Chris Schaapman, Statenlid

Een haak voor de kust

Wat is nu een "zandmotor"? Voor mij was dat een vraag tot ik een presentatie bijwoonde en het mij duidelijk werd.

Het woord zandsuppletie is misschien wel bekend. Regelmatig wordt er zand uit zee op onze stranden gespoten om onze kust te versterken en beter te beveiligen. Dat moet regelmatig worden herhaald omdat het zand weer in zee verdwijnt.

Bij de "zandmotor" wordt echter een grote hoeveelheid zand voor de kust in het water gebracht en door de golven, stroming en wind wordt het zand verspreid zodat de kust op een natuurlijke manier aangroeit in de vorm van een haak (zie foto).

In 2006 werd door de Adviescommissie voor de Zuid-Hollandse kust al een "kustboekje" aan Provinciale Staten aangeboden waarin aandacht werd gevraagd voor het "Bouwen met de Natuur", een project van kustuitbreiding voor de Delflandse kust.

Op basis hiervan werd een innovatieve pilot ontwikkeld. In 2008 werd de ambitieovereenkomst door de provincie Zuid-Holland, het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, de gemeenten Den Haag en Westland, het Hoogheemraadschap van Delfland en de Zuidhollandse Milieufederatie ondertekend. Later kwam ook de gemeente Rotterdam erbij.

De provincie zou 16,7 procent van de totale kosten voor haar rekening nemen met een maximum van ongeveer 12 miljoen euro. Provinciale Staten waren echter tot op dat moment niet betrokken geweest bij dit gebeuren. De verantwoordelijke gedeputeerde was haar eigen weg gegaan. De betrokken Statencommissie voelde zich overvallen door de plannen en ging niet zomaar akkoord. Daarop bood de gedeputeerde haar excuses aan en kwam ze met meer informatie over het project.

De vragen die tijdens de informatiebijeenkomst centraal stonden, waren: Wat levert het ons als provincie op? Betalen we niet voor zaken (kustverdediging) waarvoor het Rijk verantwoordelijk is? Is onderwatersuppletie geen alternatief?

In de discussie werd duidelijk dat de "zandmotor" voor de provincie Zuid-Holland wel van be-

lang is, om een aantal redenen.

1. Er komt meer ruimte voor natuur en recreatie. (We vroegen ons wel af welke vorm die recreatie dan gaat krijgen. Wordt het gebied toegankelijk voor mensen of wordt er een hek omheen gezet?)

2. Er is sprake van kwaliteitsverbetering voor de kust en het leefklimaat.

3. Er is sprake van innovatie in de baggersector. (Daarbij kwam natuurlijk de vraag of wij die sector zouden gaan subsidiëren...)

4. Bovendien is dit project een eerste stap tot opwaardering van de kust tussen Hoek van Holland en Den Haag.

5. Zoals gezegd, het gaat om een pilotproject waarbij je vooraf niet alles met een schaarpte kunt knippen. Deze manier van werken is op deze grote schaal nog niet eerder uitgevoerd. Er wordt kennis opgebouwd met betrekking tot kustontwikkeling volgens het principe "Bouwen met de Natuur".

Na een stevige discussie in Provinciale Staten op basis van de gewijzigde voordracht -waaraan ook collega Jantien Fröling haar steentje (of steen) heeft bijgedragen en waarbij zij haar waardering uitsprak voor de aanpassingen door de gedeputeerde- werd het voorstel aangenomen met een overgrote meerderheid.

In januari, wanneer nog nadere gegevens omtrent de gestelde voorwaarden bekend zijn, zal afsluitende besluitvorming plaatshebben.

Andries van Dijk, Statenlid

CO₂-opslag en Barendrecht

Volgens de meeste onderzoeken en deskundigen is uitstoot van CO₂ in de atmosfeer een van de oorzaken van de klimaatverandering. Met deze wetenschap is het te verdedigen dat er grote druk wordt uitgeoefend zetten om bronnen van deze uitstoot aan te pakken.

Voor Zuid-Holland zijn de volgende gegevens bekend: de uitstoot van CO₂ bedraagt 26 miljoen ton per jaar. Daarvan wordt 1 miljoen ton (=4 procent) alternatief gebruikt in de frisdrankenindustrie en in de glastuinbouw.

Maar er is meer wat de aandacht vraagt. Er ontstaat de komende jaren een groot overschot aan elektriciteit in Nederland. Nederland wordt vanaf dit jaar exporteur van elektriciteit. Tot 2020 groeit de productiecapaciteit van stroom in Nederland met 70 procent, terwijl de vraag naar verwachting met 20 procent stijgt. Deze capaciteitsgroei ontstaat vooral dank zij de bouw van kolen- en gascentrales, centrales die voor veel CO₂-uitstoot zorgen. (Deze worden naast de Eemhaven in Rotterdam gebouwd.)

Deze overcapaciteit kan tot gevolg hebben dat de behoefte afneemt om alternatieve energiebronnen te ontwikkelen, en dat er meer CO₂ wordt uitgestoten dan voor de productie van de elektriciteitsbehoefte in Nederland noodzakelijk is. Dat is het paard achter de wagen spannen! Wanneer nu voor opslag van CO₂ gekozen wordt, komt de vraag: waar kan dat gebeuren? De discussie ging de laatste tijd over de keuze voor twee lege gasvelden in de bodem bij Barendrecht, een proef van olieconcern Shell. In die gasvelden is ruimte voor 0,8 miljoen ton CO₂. Door de maatschappelijke druk, met name uit Barendrecht, zijn er twee aanvullende onderzoeken gedaan. Uit een rapport van TNO komen

twee locaties naar voren die vanuit technisch oogpunt het meest in aanmerking komen voor kleinschalige demonstratieprojecten: Barendrecht met een grootte van 0,8 miljoen ton (voor een goed begrip: dat is 3 procent van de CO₂-uitstoot van 1 jaar) en de P06-locatie op zee, met een grootte van 4,6 miljoen ton.

De voorkeur voor Barendrecht heeft vooral te maken met de kortere afstand tot de Shell-bedrijven en de lagere kosten. Vandaar dat er werd gedaan alsof dit de enige mogelijkheid zou zijn. Het tweede onderzoek betrof de veiligheid. De uitkomst daarvan was dat deze beheersbaar wordt geacht als aanvullende maatregelen worden genomen. (Dit soort termen hebben we ook al eens gehoord bij de aanleg van de Betuwe-lijn...)

De fractie ChristenUnie-SGP is niet tegen het opslaan van CO₂ in de bodem als tussenoplossing voor het probleem van de overmatige uitstoot. Locaties op zee of op het land in open gebied, komen daarvoor naar onze mening het eerst in aanmerking. Daarbij achtten wij voor Barendrecht de gestapelde risico's te onzeker en daarmee te groot.

Wij hebben ons huiswerk zo gedaan dat we er ook voor hebben gezorgd dat we op één lijn zitten met onze partijgenoten in de gemeenteraad van Barendrecht en in de Tweede Kamer.

In de Statencommissie is door de woordvoerders van alle fracties gezamenlijk een motie voorbereid tegen de CO₂-opslag in Barendrecht. In de vergadering van Provinciale Staten van 16 november is deze motie unaniem aanvaard, zodat de ministers en het parlement van het afwijzende standpunt van de provincie in kennis zijn gesteld.

Henk van Dieren, Statenlid

Uitgave

ChristenUnie-SGP Statenfractie en de provinciale verenigingen van de ChristenUnie en de SGP in Zuid-Holland.

Verschijnt 3 à 4 keer per jaar in een oplage van 7900 exemplaren

Redactie

Andries van Dijk, Rudy Ligtenberg, Gertrude de Wildt en Wim de Roos

Contactadres fractie:

fractie@zuidholland.christenunie-sgp.nl

Informatie of reageren

ChristenUnie-SGP Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
Telefoon 070-4417051
www.zuidholland.christenunie-sgp.nl

Vormgeving en productie

Drukkerij Holland bv, Alphen aan den Rijn

december 2009